

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Економіка підприємства»
на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	бакалавр

Науково-педагогічний працівник, який веде дану дисципліну –

Перебийніс Василь Іванович, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем, доктор економічних наук, професор

Контактний телефон	50-92-05
Електронна адреса	perebyynis@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу брати участь в економічному обґрунтуванні виробничо-комерційної діяльності суб'єктів господарювання
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом. Методи – словесні, наочні, практичні.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність знань з економічних та спеціальних дисциплін
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПР 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p>	<p>ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p>

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
	СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Фактори виробництва		
Тема 1. Теорії та моделі підприємств	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Теорії підприємств 2. Моделі підприємств
Тема 2. Основи підприємництва	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність та суб'єкти підприємництва. 2. Характеристика організаційно-правових форм підприємницької діяльності. 3. Принципи підприємницької діяльності. 4. Функції підприємництва. 5. Чинники впливу на здійснення підприємницької діяльності. 6. Причини припинення підприємницької діяльності.
Тема 3. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. 2. Характеристика організаційно-правових форм підприємства. 3. Форми об'єднань підприємств. 4. Джерела формування майна підприємства.
Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Зовнішнє середовище та його складові. 2. Макросередовище та чинники впливу на підприємство. 3. Мікросередовище та чинники впливу на підприємство.
Тема 5. Структура та управління підприємством	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Функції та методи управління 2. Організаційні структури управління
Тема 6. Ринок і продукція	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Ринкове середовище господарювання підприємства. 2. Структура ринку. 3. Класифікація ринків.
Тема 7. Товарна та цінова політика підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність товарної політики підприємства. 2. Розробка товарної політики підприємства. 3. Принципи і типи цінової політики. 4. Особливості формування цінової політики підприємства.
Тема 8. Планування та прогнозування розвитку підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Підготувати доповіді на теми: 1. Планування діяльності підприємства. 2. Бюджетування як вид планування. 3. Прогнозування розвитку підприємства.

Тема 9. Виробнича програма підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність виробничої програми підприємства. 2. Виробничі програми підрозділів. 3. Обґрунтування виробничої потужності. 4. Забезпечення виробничої програми трудовими ресурсами.
Тема 10. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Поняття, структура і класифікація персоналу. 2. Розрахунок чисельності персоналу. 3. Продуктивність праці: сутність, методи визначення. 4. Організація оплати праці. 5. Мотивація праці.
Тема 11. Інтелектуальний капітал	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Інтелектуальна власність 2. Авторське право. 3. Нематеріальні активи.
Тема 12. Основний капітал	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Економічна сутність основних засобів підприємства. 2. Оцінка основних засобів та її види. 3. Класифікація основних засобів. 4. Знос та форми відтворення основних засобів підприємства. 5. Амортизація основних засобів підприємства. 6. Показники стану та використання основних засобів підприємства.
Тема 13. Оборотний капітал	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність, склад та класифікація оборотних засобів підприємства 2. Нормування оборотних засобів підприємства 3. Показники ефективності використання оборотних засобів на підприємстві
Модуль 2. Розвиток і ефективність діяльності підприємства		
Тема 14. Інвестиції	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність, склад і структура інвестицій. 2. Визначення необхідного обсягу інвестицій і джерел фінансування. 3. Формування і регулювання фінансових інвестицій (цінних паперів) 4. Оцінка ефективності виробничих і фінансових інвестицій 5. Інвестиційні проекти підприємств
Тема 15. Інноваційна діяльність	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Характеристика інновацій та інноваційної діяльності 2. Інноваційні процеси 3. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні
Тема 16. Техніко-технологічна база підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність технічної підготовки виробництва 2. Організація технічної підготовки виробництва 3. Організація науково-дослідних робіт

Тема 17. Логістичне забезпечення підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність логістики 2. Логістична концепція «точно в термін» 3. Мікрологістична система KANBAN 4. Логістична концепція «планування потреб/ресурсів» 5. Мікрологістична концепція «худе виробництво»
Тема 18. Організація операційної діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Виробничий процес 2. Принципи організації виробничого процесу 3. Форми організації виробництва
Тема 19. Конкурентоспроможність продукції	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Конкурентоспроможність товарів і товаровиробників 2. Управління якістю 3. Контроль та оцінка якості продукції
Тема 20. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Собівартість продукції (робіт, послуг). 2. Класифікація витрат на виробництво. 3. Кошторис витрат і калькуляція собівартості.
Тема 21. Фінансово-економічні результати діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Формування доходу. 2. Прибуток підприємства. 3. Рентабельність як показник ефективності діяльності підприємства.
Тема 22. Ефективність інноваційно-інвестиційної діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність інвестиційної діяльності та види інвестицій 2. Реальні інвестиції та капітальне будівництво 3. Особливості фінансових інвестицій 4. Управління інвестиційною діяльністю та джерела інвестицій 5. Ризики в інвестиційній діяльності
Тема 23. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність ефективності діяльності підприємства 2. Показники та критерії ефективності 3. Оцінка фінансового стану підприємства 4. Конкурентоспроможність підприємства 5. Визначення рівня конкурентоспроможності за методом функції бажаності
Тема 24. Моделі розвитку потенціалу підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Структуризація потенціалу підприємства 2. Характеристика ресурсних складових потенціалу підприємства 3. Оптимізація структури потенціалу підприємства
Тема 25. Трансформація та реструктуризація підприємств	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутнісна характеристика процесу реструктуризації підприємств 2. Процес реструктуризації 3. Ефективність реструктуризації підприємств

Тема 26. Оптимізація бізнес-процесів підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді на теми: 1. Підприємства, зорієнтовані на виробництво і збут. 2. Підприємства, зорієнтовані на концепцію маркетингу. 3. Економічні методи стимулювання збуту.
Тема 27. Економічна безпека підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність економічної безпеки. 2. Методи оцінки рівня економічної безпеки. 3. Формування економічної безпеки підприємства

Інформаційні джерела

Основні:

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності. ДК 009:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
5. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
6. Про кооперацію : Закон України від 10.07.2003 № 1087-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15>
7. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 6 лютого 2018 р. № 2275-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>
8. Типове положення про планування, облік і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 1996 р. № 473. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP960473.html
9. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
10. Економіка підприємства: дистанційний курс. / Укладач Животенко В. О. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=214>
11. Економіка підприємства: підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2023. 874 с.
12. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. Вид. 2-ге перероблене і доповнене. Київ : Ліра-К, 2020. 596 с
13. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
15. Офіційний сайт Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. URL: <https://economy.poda.gov.ua/?categoryId=9607>
16. Офіційний сайт Головного управління статистики в Полтавській області [Електронний ресурс]. URL: <https://www.pl.ukrstat.gov.ua/>

Додаткові:

17. Кримчак Л. Трансформація ризиків та загроз економічної безпеки вітчизняних суб'єктів господарювання. *Development Service Industry Management*, 2023, №1. С. 56–60. URL: [https://doi.org/10.31891/dsim-2023-1\(6\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-1(6))
18. Мурована Т. О. Вітчизняне підприємництво в умовах воєнного стану: основні тенденції та методи підтримки. *Економіка та суспільство*, 2023. №47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-49>
19. Перебийніс В. І., Житник Т. П. Управління використанням трудових ресурсів на підприємствах: монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. 332 с.

20. Перебийніс В.І., Сазонова Т. О. Формування доходів працівників підприємств: монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. 265 с.
21. Перебийніс В. І., Світлична А.В. Організаційний розвиток підприємств: теоретичні та практичні аспекти : монографія. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. 216 с.
22. Рогоза М. Є., Перебийніс В. І., Кузьменко О. К., Миколенко І. Г. Стратегії розвитку агропродовольчого комплексу в контексті економічної та енергетичної безпеки. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 1 (40). С. 3-8. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1\(40\)](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1(40)).
23. Соціально-економічний розвиток України: моделі, механізми, стратегії: монографія / М. Є. Рогоза, В. І. Перебийніс, К. Ю. Вергал та ін.; за наук. ред. д. е. н., проф. М. Є. Рогози. Полтава : ПУЕТ, 2021. 148 с.
24. Храпач В., Пілецька С. Диверсифікація як метод підвищення економічної ефективності підприємства в післявоєнний період. *Економіка та суспільство*, 2023, №48. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-23>
25. Caroline Banton. Business Economics. Updated March, 20, 2022. URL: <https://www.investopedia.com/terms/b/business-economics.asp#:~:text=Key%20Takeaways-,Business%20economics%20is%20a%20field%20of%20applied%20economics%20that%20studies,factors%2C%20distribution%2C%20and%20consumption>.
26. Rogoza M.Y., Perebyinis V.I., Kuzmenko O.K. Theoretical and methodological tools for determination of dominant threats in information and analytical support of economic security. *Proceedings of the International Scientific and Practical Internet Conference "Business Intelligence: Models, Methods And Techniques"*. March 3-5, 2021. К .: NAU, 2021. P. 52 – 55. <http://feba.nau.edu.ua/images/conf-ec-2021/conf-2021.pdf>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf> .

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf .

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyupadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf> .

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf .

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/> .

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/> .

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/uk/bezpeka-zhittiediyalnosti>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-13): виконання навчальних завдань (35 балів); тестування (10 балів)	45
Модуль 2 (теми 14-27): виконання навчальних завдань (35 балів); тестування (10 балів)	45
Підсумкове тестування	10
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни